

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/33/2020
Identifikačné číslo spisu: 7117215359
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7117215359.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BASTAV, s.r.o., so sídlom Beňadická 3008/19, Bratislava - Petržalka 851 06, IČO: 31 696 830, zastúpenému advokátskou kanceláriou POLÁČEK & PARTNERS s. r. o. , so sídlom Hurbanovo nám. 1, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 06, IČO: 50 568 124, konajúcej prostredníctvom konateľa Pavla Poláčka proti žalovanému: Východoslovenská distribučná, a.s., so sídlom Mlynská 31, Košice 042 91, IČO: 36 599 361, zastúpenému Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava 811 02, IČO: 47 232 471, konajúcej prostredníctvom konateľa JUDr. Tomáša Bardelčíka PhD., o zaplatenie 50.231,76 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 26Cb/56/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2Cob/204/2018-823 z 31. júla 2019, o návrhu žalobcu na prerušenie konania vedeného na dovolacom súde pod sp. zn. 4Obdo/33/2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu zo dňa 17. augusta 2020 na prerušenie dovolacieho konania sp. zn. 4Obdo/33/2020 do skončenia konania vedeného na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 352/2020 z a m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 17. apríla 2018, č. k. 26Cb/56/2017-389 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 50.231,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 50.231,76 Eur od 30. mája 2017 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti konanie zastavil a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % .

2. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. júla 2019, č. k. 2Cob/204/2018-823 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, t. j. vo výroku, ktorým súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 50.231,76 Eur, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 50.231,76 Eur od 30. mája 2017 do zaplatenia. Súčasne priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie dňa 31. októbra 2019 (č. l. 858 - 941). Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“), podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Navrhol, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu a to tak, že žalobu zamietne alebo pokiaľ má za to, že sám o veci nemôže rozhodnúť, aby zrušil odvolací rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby zrušil odvolací rozsudok a rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil prvoinstančnému súdu na ďalšie konanie.

4. Dňa 18. augusta 2020 bol dovolaciemu súdu doručený návrh žalobcu na prerušenie dovolacieho konania. Poukázal na to, že predmetom sporu medzi žalobcom a dovolateľom je platba za prístup do distribučnej sústavy, tzv. G-komponent. Distribučné spoločnosti začali v roku 2014 účtovať výrobcom platby za prístup do distribučnej sústavy na základe Vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z. Z uvedenej vyhlášky vyplývala povinnosť výrobcom elektriny platiť distribučným spoločnostiam platbu za prístup aj v prípade, ak nemali uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. V roku 2016 Ústavný súd SR nálezom sp. zn. PL. ÚS 17/2014 zo dňa 22. júna 2016 rozhodol, že časť vyhlášky, ktorá zavádzala povinnosť platiť za prístup pre všetkých výrobcov elektriny je neústavná. Žalobca uviedol, že aj napriek nálezu distribučné spoločnosti pokračovali v nezákonnom účtovaní platieb za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny. Výrobcovia elektriny sa preto začali domáhať vrátenia nimi uhradených platieb, pričom za pravdu im dali viaceré okresné a krajské sudy na Slovensku. Do uvedeného stavu bolo vydané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/18/2019 dňa 20. novembra 2019, závery ktorého sa od právnych názorov súdov nižších inštancií odkláňajú. Z tohto dôvodu právny zástupca žalobcu v rámci zastupovania iného výrobcu elektriny podal ústavnú sťažnosť voči vyššie uvedenému uzneseniu najvyššieho súdu. Mal za to, že možno konštatovať, že pokiaľ Ústavný súd SR vysloví nezákonnosť uznesenia najvyššieho súdu, nebude potom správne nasledovať ani zvyšné rozhodnutia týkajúce sa platieb za prístup, keďže tieto v podstate iba kopírujú právne závery vyššie uvedeného uznesenia. Žalobca tvrdil, že pre ochranu jeho práv a riadne uplatňovanie nárokov je dôvodné, ale aj nevyhnutné prebiehajúce dovolacie konanie prerušiť.

5. Žalobca poukázal na to, že dovolací súd musí v zmysle § 442 C. s. p. vychádzať zo skutkového stavu a nesmie ho dopĺňať, súčasne je súdom právnym a nie skutkovým, t. j. v dovolacom konaní sa dokazovanie nevykonáva. Dovolací súd nesmie podávať svojvoľný výklad právnych noriem a každý odklon od zaužívaného výkladu musí byť patrične odôvodnený. Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na vady právneho posúdenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/18/2019. Tvrdil, že jediným subjektom, ktorý môže relevantným spôsobom odmietnuť právne názory prezentované v uznesení najvyššieho súdu je aktuálne Ústavný súd SR. Žalobca mal vedomosť, že dňa 18. februára 2020 bola Ústavnému súdu SR doručená sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy SR, ktorá je vedená pod sp. zn. Rvp 352/2020, o čom žalobca predložil potvrdenie o doručení podania do ePodateľne ÚS SR. Žalobca mal za to, že podaná sťažnosť je spôsobilá spochybníť právne závery dovolacieho súdu. Ak totiž ústavný súd skonštatuje porušenie základných práva a slobôd výrobcu elektriny uznesením najvyššieho súdu, toto rozhodnutie nebude možné nasledovať ani v ďalších konaniach týkajúcich sa platieb za prístup do distribučnej sústavy. S poukazom na vyššie uvedené žalobca uviedol, že rozhodnutie ústavného súdu o sťažnosti môže mať zásadný vplyv pre toto konanie a to vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd hodnotí, či závery všeobecných súdov nie sú zjavne neodôvodnené, arbitrárne, z ústavného hľadiska neospravedliteľné alebo či neporušujú práva alebo slobody. Zároveň dôsledkom nálezu ústavného súdu sú jeho precedenčné účinky pre budúcich účastníkov konania. Nález a jeho kľúčové dôvody sú záväzné aj pre budúcich účastníkov konania či orgány verejnej moci, ktoré musia právny názor ústavného súdu brať pri svojej praxi do úvahy. Žalobca zhrnul, že ústavný súd môže zasiahnuť do záverov obsiahnutých v uznesení najvyššieho súdu o tom, že zmluva o prístupe medzi výrobcom a distribučnou spoločnosťou určite vznikla, a to za režimu starého zákona o energetike; táto zmluva o prístupe plynule prešla aj do nového právneho režimu podľa zákona o energetike od 1. septembra 2012 a na základe tejto zmluvy mohla distribučná spoločnosť od 1. januára 2014 vyberať platbu za prístup. Žalobca považoval nielen za

vhodné, ale priam za nevyhnutné, aby konajúci súd prerušil dovolacie konanie a počkal za rozhodnutím ústavného súdu v konaní o podanej sťažnosti. Súčasne uviedol, že pokiaľ by konajúci súd konanie neprerušil, mohlo by dôjsť k procesnej situácii, kedy by ústavný súd rozhodol o nezákonnosti uznesenia najvyššieho súdu a zároveň k tomu, že najvyšší súd by medzičasom v tomto konaní rozhodol o dovolaní žalovaného nasledujúc nesprávne závery obsiahnuté v uznesení najvyššieho súdu. Uvedené by malo za následok, že žalobca by bol nútený vynaložiť ďalšie úsilie a nemalé náklady, aby sa domohol spravodlivosti a zákonného rozhodnutia súdu. Žalobca navrhol, aby súd prerušil konanie s poukazom na ustanovenie § 164 C. s. p. a počkal na rozhodnutie ústavného súdu o podanej sťažnosti, v ktorej ústavný súd posudzuje otázky, ktoré sú relevantné aj pre rozhodnutie v tomto spore. Zároveň bolo v súlade so zásadou právnej istoty, aby najvyšší súd v rozhodnutí predmetného sporu nasledoval právny názor ústavného súdu. V súlade s princípom hospodárnosti konania a právnej istoty považoval žalobca prerušenie konania za potrebné a dôvodné.

6. Žalovaný sa k návrhu žalobcu na prerušenie konania vyjadril podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 28. augusta 2020. Uviedol, že rozhodnutie sp. zn. 3Obdo/18/2019 je vecne správne. Argumenty žalobcu považoval za prejav jeho subjektívnej nespokojnosti a nerešpektovania názoru najvyššej súdnej autority. Žalovaný opätovne poukázal na to, že žalobca využíval prístup do distribučnej sústavy, ktorý bol nevyhnutný na to, aby mohol podnikáť. Inak by nemal ako odovzdať elektrinu svojim zmluvným partnerom. Výrobca preto nemôže tvrdiť, že nemal vôľu uzatvoriť zmluvu o prístupe, ak mal vôľu právo prístupu využívať. Nebolo možné rozumne tvrdiť, že nejaký subjekt nemá vôľu uzatvoriť zmluvu o prístupe, pričom súčasne mal zákonnú povinnosť takúto zmluvu uzatvoriť. Právo, ktoré mu zmluva poskytuje bolo nevyhnutným pre vykonávanie podnikateľskej činnosti a žalobca mal vôľu toto právo využívať a aj ho skutočne využíval. Uvedené právo vyplýva zo zmluvy o prístupe. K tvrdeniam žalobcu o nevyhnutnosti prerušenia dovolacieho konania žalovaný uviedol, že by prichádzalo do úvahy iba v prípade ustanovenia § 162 ods. 1 C. s. p., avšak žalobca navrhol prerušenie konania podľa ustanovenia § 164 C. s. p. Žalobca neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by súd musel konanie prerušiť. Jediným dôvodom bolo podanie ústavnej sťažnosti, v ktorom hypoteticky môže dôjsť k zrušeniu uznesenia sp. zn. 3Obdo/18/2019. Relevantným dôvodom pre prerušenie konania podľa ustanovenia § 164 C. s. p. môže byť skutočnosť, že prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie v tomto dovolacom konaní. Fakultatívne prerušenie konania má význam vtedy, keď iný orgán meritórne rieši otázku, ktorá je prejudiciálnou otázkou pre rozhodnutie súdu v prerušenom konaní. Konanie o ústavnej sťažnosti sp. zn. Rvp 352/2020 však takýmto konaním nebolo. Žalovaný poukázal na to, že žalobca spolu s oznámením o podanej ústavnej sťažnosti súčasne nepredložil text ústavnej sťažnosti, z tohto dôvodu bol jeho návrh nepreskúmateľný. Súčasne z podaného návrhu nevyplývalo, či Ústavný súd Slovenskej republiky prijal sťažnosť na ďalšie konanie a bude sa ňou zaoberať. Samotné podanie sťažnosti nemôže byť relevantným dôvodom na prerušenie konania. V ďalšom žalovaný poukázal na to, že v individuálnom konaní iných účastníkov nemôže byť riešená žiadna otázka majúca význam pre rozhodnutie v tejto veci. Ústavný súd je orgánom ochrany ústavnosti, nepatrí do všeobecnej sústavy súdov, a rozhoduje o porušení základných práv a slobôd. Ústavný súd svojím hypotetickým výrokom môže len vysloviť, že nejaké základné právo sťažovateľa v konkrétnom konaní porušené bolo. Takýto výrok nemá pre predmetné dovolanie žiadnu relevanciu. Výhovujúci výrok ústavného súdu bude opodstatnený len v konkrétnom prípade, ktorého sa týka. Záverom žalovaný poukázal, že aj za predpokladu, ak by ústavný súd rozhodol podľa želania žalobcu, v tomto konaní by najvyšší súd musel posúdiť, či zmluva o prístupe uzatvorená medzi stranami sporu za účinnosti zákona o energetike je platná a či predstavuje právny dôvod pre platbu G - komponentu v rozhodnom období, nakoľko takúto otázku ústavný súd riešiť nebude. Mal za to, že ústavný súd sa nebude zaoberať otázkou účinkov nálezu o G - komponente, keďže touto zásadnou otázkou sa nezaoberal ani najvyšší súd v uznesení sp. zn. 3Obdo/18/2019, a ktorú otázku považoval žalovaný za podstatnú pre rozhodnutie vo veci. Žalovaný uzavrel, že prerušenie konania nemá žiaden význam, nakoľko konanie o ústavnej sťažnosti nebráni najvyššiemu súdu rozhodnúť o podanom dovolaní. Vzhľadom na uvedené preto žalovaný navrhol, aby súd návrh na prerušenie konania zamietol.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C.s.p.“)] skúmal existenciu podmienok pre vyhovie alebo nevyhovenie návrhu žalobcu na

prerušení dovolacieho konania.

8. Podľa ustanovenia § 164 C.s.p., ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

9. Z uvedeného zákonného ustanovenie vyplýva možnosť a nie povinnosť súdu konanie prerušiť, ak prebieha iné konanie, ktoré môže mať význam pre rozhodnutie vo veci. Rozhodujúcim hľadiskom tu bude zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje skôr reštriktívnu výnimku ako pravidlo. Uvedené ustanovenie je potrebné vnímať aj v intenciách ustanovenia § 194 C. s. p., ktoré diferencuje dve situácie. V odseku jedna (otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.), ak prebieha konanie na súde a zároveň na inom orgáne, pričom ako jedna z otázok, od ktorej závisí aj rozhodnutie súdu, je otázka spadajúca do kompetencie iného orgánu. Takúto otázku si súd môže posúdiť sám a vysporiadať sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia, avšak nie je oprávnený o nej rozhodnúť. Pokiaľ by súd takúto otázku posúdil sám, vystavuje sa za istých okolností riziku, že ak o nej rozhodne orgán verejnej moci inak, zakladá to pre sporovú stranu dôvod prípustnosti žaloby na obnovu konania. Z uvedeného sa javí ako potrebné zvážiť, či súd preruší konanie a počká na rozhodnutie orgánu o predmetnej otázke, alebo si túto otázku posúdi sám. Odsek dva uvedeného ustanovenia vychádza z predpokladu, že o prejudiciálnej otázke už bolo rozhodnuté, pričom súd na neho musí prihliadať a musí sa s ním vysporiadať v odôvodnení. Hlavnými kritériami pre posúdenie vhodnosti prerušenia konania podľa citovaného ustanovenia § 164 C. s. p. sú vhodnosť, dĺžka konania, právo sporových strán na rýchlu a účinnú ochranu aj v intenciách článku 17 C. s. p., zamedzenie prípadných odlišných rozhodnutí aj súdov o tej istej otázke na podklade zhodných skutkových okolností a hospodárnosť konania.

10. Žalobca návrh na prerušenie konania odôvodnil podaním ústavnej sťažnosti, o ktorej skutočnosti tunajšiemu súdu predložil doklad, že ústavná sťažnosť podaná bola. Súčasne vyslovil, že ústavný súd v dôsledku podanej sťažnosti bude posudzovať otázky relevantné pre rozhodnutie súdu v dovolacom konaní. Žalobca však vo svojom návrhu neuviedol, o akej konkrétnej otázke má ústavný súd rozhodnúť, prečo je táto otázka relevantná pre rozhodnutie súdu v tejto veci. Z obsahu návrhu žalobcu na prerušenie konania vyplýva, že predmetná sťažnosť smeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/18/2019 a bolo zrejme, že ústavná sťažnosť sa týka iných strán sporu, ako strany tohto konania. Dovolací súd súhlasí s tvrdením žalobcu, že ústavný súd je orgán ochrany ústavnosti a v prípade ak dôjde k vyhoveniu ústavnej sťažnosti, môže zrušiť arbitrárne rozhodnutie a to aj rozhodnutie najvyššieho súdu. Avšak žalobca relevantným spôsobom nepreukázal, či konanie na ústavnom súde a jeho rozhodnutie bude mať zásadný význam aj pre toto dovolacie konanie.

11. Z návrhu na prerušenie konania predloženého žalobcom bolo zrejme, že žalobca neinicioval podanie ústavnej sťažnosti. Zrejme z tohto dôvodu sa len domnieval, čo je predmetom ústavnej sťažnosti. Nakoľko však dovolaciemu súdu neuviedol otázku, o ktorej má ústavný súd rozhodnúť, ani nepredložil text podanej ústavnej sťažnosti, nepreukázal relevantným spôsobom, že jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania je dôvodný. Dovolací súd uvádza, že prejudiciálnou otázkou, ktorú by mal podľa názoru žalobcu ústavný súd riešiť, a obsah ktorej žalobca v návrhu na prerušenie konania neuviedol, by mala byť taká otázka, ktorú súd môže posúdiť sám a vysporiadať sa s ňou v odôvodnení rozhodnutia, avšak nie je oprávnený o nej rozhodnúť. Pričom v danom prípade nejde o takúto otázku, nakoľko dovolací súd je oprávnený o dovolaní rozhodnúť a vysporiadať sa so skutočnosťami uvedenými v dovolaní.

12. V danom prípade, vzhľadom na obsah návrhu na prerušenie konania a predloženie len potvrdenia o podanej ústavnej sťažnosti dovolací súd konštatuje, že prerušenie konania sa nejaví ako vhodné a ani hospodárne, vzhľadom k tomu že žalobca nepreukázal opodstatnenosť ním podaného návrhu. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

13. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.